

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2TdoV/11/2021
Identifikačné číslo spisu:	9511100183
Dátum vydania rozhodnutia:	15.05.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:9511100183.4

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Kostolanskej a sudcov JUDr. Juraja Klimenta, JUDr. Petra Štífta, JUDr. Petra Kaňu a JUDr. Františka Moznera, v trestnej veci obvineného G. Z. a spol. pre obzvlášť závažný zločin podvodu spolupáchateľstvom podľa § 20, § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona a iné, na verejnom zasadnutí konanom 15. mája 2025 v Bratislave o dovolaní ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky podanom proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 6. novembra 2019, sp. zn. 6 To 4/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku sa vyslovuje, že uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 6. novembra 2019, sp. zn. 6 To 4/2019, a konaním, ktoré mu predchádzalo, z dôvodu § 371 ods. 3 Trestného poriadku b o l p o r u š e n ý z á k o n v ustanoveniach § 119 ods. 2, § 285 písm. c), § 319 Trestného poriadku v znení účinnom k 6. novembru 2019 v p r o s p e c h obvinených G. Z., R. Y., U. A., N. Š. a Z. L. V..

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j e sa uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 6. novembra 2019, sp. zn. 6 To 4/2019, a rozsudok Špecializovaného trestného súdu zo 14. januára 2019, sp. zn. PK-1T/56/2011, ohľadom oslobodzujúcej časti týkajúcej sa obvinených G. Z., R. Y., U. A., N. Š. a Z. L. V., ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku sa p r i k a z u j e Špecializovanému trestnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd (ďalej aj „ŠTS“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom zo 14. januára 2019, č. k. PK-1T 56/2011-4441, rozhodol podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku z dôvodu, že nebolo

dokázané, že skutky spáchali obvinení, o oslobodení spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. VII/1 Gv 74/08 z 22. decembra 2001 obvinených G. Z., R. Y., U. A., N. Š. a Z. L. V. pre skutky obžalobou kvalifikované:

- v bode 1 u obvineného U. A. ako pokračovací prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona,

- v bodoch 2 a 3 u obvineného N. Š. ako pokračovací zločin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona,

- v bode 3 u obvinených G. Z., R. Y., U. A., N. Š. a Z. L. V. ako obzvlášť závažný zločin podvodu spolupáchateľstvom podľa § 20, § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c) ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona, ktoré mali spáchať tak, že

1. obvinený U. A. v presne nezistenom období do 01.10.2008 na nezistenom mieste, pravdepodobne v R., vyhotovil najmenej 18 falošných občianskych preukazov občanov Slovenskej republiky s nasledovnými číslami a osobnými údajmi (meno a priezvisko): 1/ U. XXXXXX, T. Š., 2/ U. XXXXXX, R. I., 3/ U. XXXXXX, H. G., 4/ U. XXXXXX, T. W., 5/ U. XXXXXX, Q. L., 6/ U. XXXXXX, T. Š., 7/ N. U. XXXXXX, Y. V., 8/ U. XXXXXX, L. Y., 9/ U. XXXXXX, O. K., (dva zhodné preukazy) 10/, 11/ U. XXXXXX, Y. U., 12/ U. XXXXXX, Ing. T. V., 13/ U. XXXXXX, Y. W., 14/ U. XXXXXX, T. V., 15/ U. XXXXXX, Q. D., 16/ U. XXXXXX, P. X., 17/ U. XXXXXX, H. I., 18/ U. XXXXXX, H. O. a vodičský preukaz Slovenskej republiky na G. Z. s úmyslom, aby sa použili ako pravé,

2. obvinený N. Š. v presne nezistenom období do 01.10.2008 na nezistenom mieste, pravdepodobne v X., vyhotovil najmenej 5 falošných zahraničných dokladov totožnosti s nasledovnými číslami a osobnými údajmi (meno a priezvisko): 1/ cestovný pas T. G. č. Z. XXXXXX, P. H., 2/, 3/ dva občianske preukazy Č. G. č. XXXXXXXXXX, MUDr. J. Š., jeden s rodným číslom XXXXXX/XXX a druhý s rodným číslom XXXXXX/XXX a 4/, 5/ dva občianske preukazy Č. G. č. XXXXXXXXXX, PharmDr. Y. X., jeden s rodným číslom XXXXXX/XXXX a druhý s rodným číslom XXXXXX/XXXX s úmyslom, aby sa použili ako pravé,

3. obvinení G. Z., R. Y., U. A., N. Š. a Z. L. V. v presne nezistenom období v druhej polovici roka 2007, najneskôr do 13.11.2007, pripravoval a koordinoval Y. J. podvodný predaj pozemkov parc. č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX a XXXX, zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom na U. W. L. V. T. X. (ďalej len „správa katastra“) pre okres X. N., obec X. - T. Č. J. B. P., k. ú. J. B. P. (ďalej len „predmetné pozemky“), v trhovej cene 474.989.337,05 Sk (15.766.757,52 Eur), v spoluvlastníctve poškodených MUDr. J. Š. a PharmDr. Y. X., každej v podiely 1/2 k celku, na Y. W., a to tak, že obv. G. Z. dal pokyn, aby zadovážil geometrický plán na rozdelenie parciel č. XXXX a XXXX, obv. R. Y. dal pokyn, aby vypracovala písomnosti pre zrealizovanie tohto predaja a neskôr vybavila katastrálne konanie, ďalej obv. G. Z. a obv. U. A. dal pokyn, aby zabezpečili podpísanie písomností, vyhotovených obv. R. Y., osobami vystupujúcimi pod falošnou identitou, na základe týchto úloh obv. G. Z. objednal u geodeta Ing. T. C. vyhotovenie geometrického plánu na oddelenie pozemkov na parcely č. XXXX/X a X a XXXX/1 a X, ktorý bol pod č. XX-XXXX spracovaný dňa 13.11.2007 a overený správou katastra dňa 20.11.2007, obv. R. Y. pripravila kúpnu zmluvu medzi predávajúcimi MUDr. J. Š. a PharmDr. Y. X. a kupujúcou Y. W. s kúpnu cenou 2.500.000 Sk (ďalej len „kúpna zmluva“), návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, vzťahujúci sa k tejto zmluve (ďalej len „návrh na vklad“) a generálnu plnú moc Y. W. pre PharmDr. Y. X. na právne úkony, týkajúce sa predmetných pozemkov (ďalej len „generálna plná moc“) a tieto odovzdala obv. U. A. a obv. G. Z., obv. U. A. naviedol nebohú O. B. a obv. G. Z. obv. Z. V., aby za odmenu podpísali na notárskych úradoch a iných miestach uvedené písomnosti, vyžiadali si od nich fotografie za účelom vyhotovenia falošných dokladov totožnosti, potom obv. G. Z. s použitím týchto fotografií nechal u obv. N. Š. vyhotoviť falošné občianske preukazy Č. G. č. XXXXXXXXXX na MUDr. J. Š. a č. XXXXXXXXXX na PharmDr. Y. X., následne dňa 21.11.2007 obv. U. A. priviedol nebohú O. B. na notársky úrad JUDr. T. W. na G. ul. XX v X., odovzdal jej falošný občiansky preukaz na MUDr. J. Š. s jej fotografiou a kúpnu zmluvu a nebohú O. B. podľa jeho pokynov podpísala v mene predávajúcej MUDr. J. Š. kúpnu zmluvu, pričom jej

podpisu bolo registrom pridelené por. č. C. XXXXXXXX/XXXX, neskôr aj návrh na vklad datovaný 21.11.2007, následne obv. U. A. odovzdal podpísanú kúpnu zmluvu obv. G. Z., ktorý v ten istý deň priviedol obv. Z. V. na notársky úrad JUDr. T. S. na O. S. X v X., odovzdal jej falošný občiansky preukaz Č. G. na PharmDr. Y. X. a kúpnu zmluvu, ktorú obv. Z. V. na základe jeho pokynov podpísala v mene predávajúcej PharmDr. Y. X., pričom jej podpisu bolo registrom pridelené por. č. C. XXXXXXXX/XXXX, neskôr obv. Z. V. podpísala aj návrh na vklad a generálnu plnú moc, obe písomnosti datované 21.11.2007, po zistení, že rodné čísla v občianskych preukazoch predávajúcich, a teda aj v notárskych osvedčovacích doložkách na kúpnej zmluve, sú nesprávne, nechal obv. G. Z. u obv. N. Š. vyhotoviť ďalšie falošné občianske preukazy Č. G., znejúce na MUDr. J. Š. a PharmDr. Y. X., s rovnakými číslami XXXXXXXXXX a XXXXXXXXXX, ale s opravenými rodnými číslami XXXXXXX/XXX a XXXXXXX/XXXX a ku všetkým vyhotoveniam kúpnej zmluvy falošné osvedčovacie doložky k podpisom registrovaným pod por. č. C. XXXXXXXX/XXXX a C. XXXXXXXX/XXXX, a tiež falošnú osvedčovaciu doložku k podpisu Y. W. na generálnej plnej moci pod por. č. C. XXXXXXXX/XXXX, ktorá podľa údajov mala byť vyhotovená dňa 21.11.2007 na notárskom úrade JUDr. T. W., pričom obv. N. Š. takto konal s úmyslom, aby sa falošné verejné listiny použili ako pravé, takto upravené kúpne zmluvy a návrh na vklad odovzdal obv. G. Z. Y. J., ten ďalej obv. R. Y., ktorá ich dňa 22.11.2007 doručila na správu katastra, následkom čoho v konaní pod sp. zn. P-XXXXXX/XX dňa 28.11.2007 správa katastra rozhodla o povolení vkladu, čím poškodeným spoluvlastníckam MUDr. J. Š. a PharmDr. Y. X. vznikla škoda vo výške 474.989.337,05 Sk (15.766.757,52 Eur), následne nebohú O. B. dňa 29.11.2007 s falošným občianskym preukazom Č. G. v mene MUDr. J. Š. a obv. Z. V. dňa 05.12.2007 s falošným občianskym preukazom Č. G. v mene PharmDr. Y. X. a s generálnou plnou mocou v zastúpení Y. W. prevzali vyhotovenia kúpnej zmluvy s vyznačením rozhodnutia o povolení vkladu a nové listy vlastníctva.

Podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku boli poškodené MUDr. J. Š. a PharmDr. Y. X. odkázané s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Pre úplnosť treba uviesť, že ŠTS tým istým rozsudkom v odsudzujúcej časti uznal obvineného N. Š. za vinného z prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona na tam uvedenom skutkovom základe a uložil mu podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. j) Trestného zákona podmienený trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov, ktorého výkon podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Trestného zákona podmienenčne odložil na skúšobnú dobu 1 rok.

Proti tomuto rozsudku ŠTS podal odvolanie prokurátor v neprospech obvinených ohľadom oslobodzujúcej časti rozsudku a ohľadom uloženého trestu obvinenému N. Š., ktoré bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 6. novembra 2019, sp. zn. 6 To 4/2019, podľa § 319 Trestného poriadku zamietnuté ako nedôvodné.

Pre úplnosť treba uviesť, že išlo v poradí o tretie meritórne rozhodnutia prvostupňového súdu a odvolacieho súdu, pričom

- prvýkrát bolo ohľadom dovolaním napadnutej časti meritórnych rozhodnutí rozhodnuté odsudzujúcim rozsudkom Špecializovaného trestného súdu z 19. februára 2014, č. k. PK-1T/56/2011-3704, ktorým boli na tam, uvedenom skutkovom základe uznaní za vinných obvinení G. Z. v bode 3 z obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona a pokračovacieho zločinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona, obvinená R. Y. v bode 3 z obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona, obvinení U. A. v bode 1 z pokračovacieho prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona a v bode 3 z obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona, obvinení N. Š. v bodoch 2, 3 a 4 (v prípade bodu 4 ide o skutok, za ktorý bol uznaný za vinného následne aj rozsudkom ŠTS zo 14. januára

2019, č. k. PK-1T/56/2011-4441) z pokračovacieho zločinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona a v bode 3 z obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona a obvinená Z. L. V. v bode 3 z obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona a pokračovacieho zločinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona s uložením trestov odňatia slobody, a to obvinený G. Z. úhrnný vo výmere 12 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia spolu s ochranným dohľadom na jeden rok, obvinená R. Y. vo výmere 10 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia spolu s ochranným dohľadom na jeden rok, obvinený U. A. súhrnný vo výmere 12,5 roka so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia spolu s ochranným dohľadom na jeden rok so zrušením výroku o treste rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 1T/188/2013-97 z 21. októbra 2013, obvinený N. Š. úhrnný vo výmere 11 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia spolu s ochranným dohľadom na jeden rok a obvinená Z. L. V. súhrnný vo výmere 12 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia spolu s ochranným dohľadom na jeden rok so zrušením výroku o treste trestného rozkazu Okresného súdu Malacky č. k. 3T/170/2011-156 z 23. októbra 2011 v spojení s uznesením Okresného súdu Malacky č. k. 3T/170/2011-168 z 5. marca 2012 a zároveň poškodených MUDr. J. Š. a PharmDr. Y. X. podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázal s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie, pričom tento rozsudok prvostupňového súdu bol na základe odvolaní týchto obvinených uznesením Najvyššieho súdu SR z 26. októbra 2016, sp. zn. 4 To 8/2014, zrušený podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného poriadku a vec bola podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vrátená prvostupňovému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie, - druhýkrát bolo ohľadom dovolaním napadnutej časti meritórnych rozhodnutí rozhodnuté odsudzujúcim rozsudkom Špecializovaného trestného súdu z 11. decembra 2017, č. k. PK-1T/56/2011-4149, ktorým boli na tam uvedenom skutkovom základe uznaní za vinných obvinený G. Z. v bode 3 z obzvlášť závažného zločinu podvodu spolupáchateľstvom podľa § 20, § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona a zločinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona, obvinená R. Y. v bode 3 z obzvlášť závažného zločinu podvodu spolupáchateľstvom podľa § 20, § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona, obvinený U. A. v bode 1 z prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona a v bode 3 z obzvlášť závažného zločinu podvodu spolupáchateľstvom podľa § 20, § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona, obvinený N. Š. v bodoch 2, 3 a 4 (v prípade bodu 4 ide o skutok, za ktorý bol uznaný za vinného následne aj rozsudkom ŠTS zo 14. januára 2019, č. k. PK-1T 56/2011-4441) z pokračovacieho zločinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona a v bode 3 z obzvlášť závažného zločinu podvodu spolupáchateľstvom podľa § 20, § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona a obvinená Z. L. V. v bodoch 3 a 5 (v prípade bodu 5 ide o skutok, za ktorý bola uznaná za vinnú rozsudkom ŠTS č. k. BB-4T/5/2015-3901 z 28. februára 2017) z pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu podvodu spolupáchateľstvom podľa § 20, § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona v bode 3 dokonanom a v bode 5 v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona a pokračovacieho zločinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona s uložením trestov odňatia slobody, a to obvinený G. Z. úhrnný vo výmere 12 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia spolu s ochranným dohľadom na jeden rok, obvinená R. Y. vo výmere 10 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia spolu s ochranným dohľadom na jeden rok, obvinený U. A. úhrnný vo výmere 11 rokov a 8 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia spolu s ochranným dohľadom na jeden rok, obvinený N. Š. úhrnný vo výmere 11 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia spolu s ochranným dohľadom na jeden rok a obvinená Z. L. V. úhrnný a spoločný vo výmere 12 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia spolu s ochranným dohľadom na jeden rok so súčasným zrušením výrokov o vine, treste a ochrannom

dohľade rozsudku Špecializovaného trestného súdu č. k. BB-4T/5/2015-3901 z 28. februára 2017, pričom tento rozsudok prvostupňového súdu bol na základe odvolaní týchto obvinených zrušený uznesením Najvyššieho súdu SR z 10. mája 2018, sp. zn. 6 To 3/2018, podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného poriadku a vec bola podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vrátená prvostupňovému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 6. novembra 2019, sp. zn. 6 To 4/2019, podala dovolanie ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej tiež „dovolateľ“) v neprospech obvinených G. Z., R. Y., U. A., N. Š. a Z. L. V. Dovolanie bolo podané na podnet prvej námestníčky generálneho prokurátora SR z dôvodu § 371 ods. 3 Trestného poriadku. Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd vyslovil, že napadnutým uznesením Najvyššieho súdu SR a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 12, § 119 ods. 2, § 285 písm. c), § 319, § 322 Trestného poriadku v prospech uvedených obvinených, podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnuté uznesenie Najvyššieho súdu SR a predchádzajúci rozsudok Špecializovaného trestného súdu zo 14. januára 2019, sp. zn. PK-1T/56/2011, v celom rozsahu zrušil a zrušil aj ďalšie rozhodnutia obsahovo rozhodnutia, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Špecializovanému trestnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

Podľa dovolateľa meritorne rozhodnutia vychádzajú zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, pri zisťovaní skutkového stavu veci boli závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci, boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo a tiež bolo zistené porušenie zákona, ktoré zásadne ovplyvnilo postavenie obvinených, čím malo dôjsť k porušeniu ustanovení § 2 ods. 12, § 119 ods. 2, § 285 písm. a), § 322 ods. 3 Trestného poriadku. Podľa dovolateľa z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva nielen to, že sa hodnotením dôkazov od samotného začiatku hlavného pojednávania vykonaných prvostupňovým a odvolacím súdom nezaoberali dôsledne, ale že rozhodli o oslobodení obvinených vo výraznom rozpore s kvalitou a kvantitou usvedčujúcich dôkazov, teda bez hodnotenia dôkazného stavu, skutočne založeného na prísnom logickom úsudku, ku ktorému by odvolací súd dospel na podklade starostlivého posúdenia každého vykonaného dôkazu z hľadiska jeho prípustnosti, závažnosti a vierohodnosti. Dovolateľ uviedol, že odvolací súd sa, na rozdiel od prvostupňového súdu ešte pred vyhlásením prvého odsudzujúceho rozsudku, nezaoberal skutkovým stavom starostlivo a podrobne a ani nedospel v rozsudku k uvedeným skutkovým zisteniam o nevine (resp. pochybné vine obvinených) logickým spôsobom. Skutkový stav bol celkom zjavne nesprávne zistený a odvolací súd vykonané dôkazy hodnotil tendenčne a v príkrom rozpore s ich skutočným obsahom a povahou. Postupom súdov v posudzovanej veci v časti, kde podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku oslobodil spod obžaloby daných obvinených, je v zásadnom rozpore s výsledkami vykonaného dokazovania. V priebehu trestného konania mala byť podľa dovolateľa úplne spoľahlivo vyvrátená obhajoba obvinených a malo byť dokázané, že všetci obvinení koncom roka 2007 po predchádzajúcej vzájomnej dohode vytypované nehnuteľnosti v X., k. ú. J. B. P. o rozlohe cca. 284 000 m² a v hodnote cca 15,5 milióna eur podvodným prevodom z pôvodných vlastníkov najprv previedli na tzv. fiktívnych vlastníkov, ktorí poslúžili ako tzv. herci, ktorých úlohou bolo pri jednotlivých právnych úkonoch spojených s prevodom nehnuteľností predstierať pred notárom a na katastri na základe falošných dokladov totožnosti, že sú vlastníkami predávanej nehnuteľnosti alebo reálnymi kupcami. Podľa dovolateľa je nesporené, že ohľadom usvedčenia obvinených najmä zo skutku v bode 3, je nosným dôkazom výpoveď svedka Y. J., ktorý sa spolupodieľal na spáchaní trestnej činnosti, avšak nebol organizátorom, preto jeho trestné stíhanie bolo v prípravnom konaní podľa § 228 ods. 3 Trestného poriadku vylúčené na samostatné konanie ako voči spolupracujúcemu obvinenému, v ktorej už nefigurovali zvyšní obvinení.

Dovolateľ ďalej uviedol, že odvolací súd vo svojom v poradí prvom zrušujúcom uznesení prvostupňovému súdu vytkol v stručnosti zhrnuté, že v tomto trestnom konaní absentuje uznesenie o prerušení trestného stíhania obvineného J., ktoré tak nebolo doručené ostatným obvineným, ktorí by proti nemu mohli podať sťažnosť. Z uvedeného dôvodu toto uznesenie ani nikdy nenadobudlo

právoplatnosť, v dôsledku čoho je J. vlastne stále v tejto veci obvineným, prokurátor by na neho mal podať obžalobu a nemôže byť preto zároveň v procesnom postavení svedka. Podľa dovolateľa sa však v tomto odvolací súd mylí, pretože postupnosť krokov mala byť iná ako to prezentoval odvolací súd, keďže prvotne vyšetrovateľ vyžiadal súhlas od prokurátora k prerušeniu trestného stíhania obvineného J. podľa § 228 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý mu bol poskytnutý, následne bolo vydané uznesenie o vylúčení trestnej veci obvineného J. podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku a tá sa ďalej viedla pod ČVS:PPZ-319/BOK-B2-2010 a až po uvedenom bolo vydané uznesenie o prerušení trestného stíhania podľa § 228 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolací súd nesprávne interpretuje chronológiu úkonov, v dôsledku čoho došiel k nesprávnemu záveru o nenadobudnutí právoplatnosti uznesenia o prerušení trestného stíhania. V tejto trestnej veci Y. J. nemôže byť v procesnom postavení obvineného, pretože nadobudlo právoplatnosť uznesenie z 21. decembra 2010 o vylúčení jeho trestnej veci a toto nikdy nebolo zrušené, ani v rámci mimoriadnych opravných prostriedkov a predstavuje prekážku res iudicata.

Dovolateľ následne uvádza podstatu výpovedí svedka Y. J. k jednotlivým obvineným, pričom poukazuje práve na jeho usvedčujúce tvrdenia a dodáva, že je v rozpore so zákonom, ak sa na výsluch svedka J. vôbec neprihliadalo pri rozhodovaní v danej veci a to napriek tomu, že Y. J. hodnoverným spôsobom aj v prípravnom konaní usvedčoval obvinených zo spáchania trestného činu a ich vina je preukázaná aj inými dôkazmi, ktoré logicky korešpondujú s tvrdeniami J.. Dovolateľ tiež poukázal na výpoveď alebohej O. B., pri hodnotení ktorej nie sú závery odvolacieho súdu opodstatnené, výpoveď svedkyne T. D., ktorá podľa dovolateľa prepojila obvinenú Y. s falošnou kúpnu zmluvou týkajúcou sa pozemku v J. P., ako aj s J. a Z.. K výpovedi svedka gen. Ing. N. Š. dovolateľ uviedol, že s ohľadom na vyjadrenie svedka, že nemal prehľad o jednotlivých prípadoch, nemá jeho výpoveď ohľadom pôsobenie J. v Policajnom zbore žiadnu výpovednú hodnotu.

Dovolateľ sa ďalej vyjadril k výpovedi obv. G. Z. a uviedol, že jeho verzia o tom, že jeho výpoveď z prípravného konania bola iba výmyslom, aby sa dostal z väzby na slobodu, je absolútne nelogická a neverohodná s poukazom že uvedená výpoveď bola podrobná s ozrejmnením fungovania, postavenia a úloh obvinených a v súlade s ostatnými vykonanými dôkazmi je možné ju považovať za pravdivú. To, že neskôr výpoveď tesne pred vyhlásením rozsudku odvolal a že súdu sa nepodarilo odstrániť rozpory v jeho výpovediach, svedčí v prospech toho, že nevedel logicky vysvetliť zmenu svojej výpovede. Ďalej bolo dovolateľom poukázané na spôsob rozdelenia úloh medzi obvinenými s tým, že pri trestnej činnosti sa falšovali osobné doklady a osvedčovacie doložky, čo vyplýva zo správy notárskych úradov a z porovnania doložiek v centrálnom registri osvedčených podpisov a z doložiek spojených s kúpnyimi zmluvami predloženými na katastrálny úrad. Dovolateľ poukázal, že nepoužiteľnosť listinných dôkazov a odposluchov z inej trestnej veci je v rozpore so zákonom, pretože dané dôkazy, ktoré dovolateľ následne rozváža, boli získané v rámci trestného stíhania v súlade s právnymi predpismi a tieto mali byť akceptované a riadne vyhodnotené. Obdobne dovolateľ napáda tvrdenie odvolacieho súdu, že znalecké dokazovanie len čiastočne a v rovine pravdepodobnosti preukazuje, že niektorí z obvinených sa mohli čiastkovo podieľať na žalovaných skutkoch s tým, že závery znaleckých posudkov sú objektívnym dôkazom poskytujúcim dotvorenie obrazu o ucelenej plánovitej štruktúre trestnej činnosti, ktorej obeťami boli vlastníčky predmetných pozemkov, nič netušiace sestry MUDr. Š. a PharmDr. X..

K podanému dovolaniu sa vyjadrili:

- obvinená Z. L. V. vlastnoručným podaním z 15. júna 2020, doručeným 17. júna 2020 a následne podaním z 8. septembra 2020 doručeným 14. septembra 2020 spísaným prostredníctvom obhajcu JUDr. Alexandra Fila,
- obvinený G. Z. prostredníctvom svojho obhajcu, JUDr. Dušana Kolesára, podaním z 25. januára 2021, doručeným 9. februára 2021,
- obvinený U. A. vlastnoručným podaním z 22. júna 2020, doručeným 24. júna 2020 a následne podaním z 11. septembra 2020, doručeným 14. septembra 2020, spísaným prostredníctvom obhajcu Mgr. Branislava Šubu,
- obvinený N. Š. vlastnoručným podaním doručeným 24. júna 2020 a tiež prostredníctvom podania z 18. júna 2020 doručeným 19. júna 2020, spísaným prostredníctvom obhajcu JUDr. Rudolfa Turanského.

Obvinená Z. L. V. uviedla, že s ním nesúhlasí, keďže sa plne stotožňuje so závermi uvedenými v napádanom rozhodnutí najvyššieho súdu. Podľa obvinenej je z vykonaného dokazovania plne zrejmé, že so skutkom, ktorý jej bol dávaný za vinu „nemá nič spoločné“. Taktiež odkázala na vykonaný znalecký posudok, z ktorého malo vyplývať, že obvinená nevyhotovila sporné podpisy. Obvinená ďalej sama seba udáva do postavenia „bieleho koňa“ z dôvodu, že nemala o novej trestnej činnosti žiadnu vedomosť. Dodala, že obv. Z. sa jej ako aj jej deťom mal slovne vyhrážať tvrdeniami ako napríklad „deti sú drahé na orgány“ v prípade, že by obvinená so svojou činnosťou chcela skončiť. Obvinená tiež uvádza, že nikdy netušila, že sa malo jednať o takú rozsiahlu trestnú činnosť. Záverom uviedla, že má za to, že pochybili už orgány činné v trestnom konaní, keď mala byť obvinená v postavení svedka a nie v pozícii obvinenej. V podaní spísanom prostredníctvom obhajcu obvinená uviedla, že odvolací súd dostatočne odôvodnil, prečo postup a napokon aj rozhodnutie prvostupňového súdu považuje za správne a že s takýmto postupom sa plne stotožňuje. Dodala, že závažné procesné pochybenia nedávali súdu inú možnosť, ako rozhodnúť v zmysle zásady v pochybnostiach v prospech obvineného a všetkých obvinených spod troch skutkov obžaloby oslobodiť. Obvinená navrhla, aby dovolací súd podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie odmietol.

Obvinený G. Z. sa vyjadril, že je nepochopiteľné, že ministerka spravodlivosti v dovolaní opakovane rozporuje účasť svedka Y. J. na stíhaných skutkoch a obhajuje nezákonný postup orgánov činných v trestnom konaní vo vzťahu k prerušeniu trestného stíhania tejto osoby, jeho vylúčenia na samostatné konanie, následné prerušenie trestného stíhania a jeho zastavenie, čo malo vplyv na procesné postavenie menovaného a účasť v tomto konaní s rozdielnymi poučeniami, čo malo za bezprostredný následok vznik hrubej nezákonnosti spočívajúcej v plodoch otráveného stromu. Ministerka spravodlivosti tvrdí, že Y. J. nebol organizátorom prejednávanej trestnej činnosti aj napriek tomu, že v samotnej obžalobe je popísané, že zorganizoval podvodný predaj pozemkov. Skutkový stav ako tvrdí ministerka spravodlivosti nebol nikdy zákonným spôsobom dokázaný v smere, ktorý je uvedený v dovolaní. Obvinený navrhol, aby dovolací súd podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie zamietol.

Obvinený U. A. uviedol, že dovolanie považuje za nedôvodné, podané oneskorene, narychlo spracované, chybné a bez dostatočného odôvodnenia a vysvetlenia. Obvinený uviedol, že dovolateľ mylne uvádza, že dovolanie smeruje proti rozsudku, keďže napádané rozhodnutie má formu uznesenia. Nesúhlasí s tvrdením dovolateľa, pokiaľ ide o tvrdenie o nesprávnom rozhodnutí Špecializovaného trestného súdu. Vo vzťahu k svedkovi Y. J. uviedol, že udelenie súhlasu na prerušenie trestného stíhania bolo zo strany prokurátora jednoznačne v rozpore s právnym poriadkom. Práve uvedený svedok bol podľa obvineného vykonávateľom trestných činov uvedených v obžalobe. Dovolanie bolo podané oneskorene, keďže uznesenie odvolacieho súdu bolo doručené Úradu špeciálnej prokuratúry najneskôr 18. novembra 2019, avšak dovolanie bolo podané až 19. mája 2020. Následne obvinený polemizoval o dôveryhodnosti svedka Y. J., ktorého absolútne spochybňuje a poukázal na neprimeranosť dĺžky konania.

Obvinený N. Š. poukázal na nesprávne označené napádané rozhodnutie ako „uznesenie“, pričom ide o rozsudok odvolacieho súdu. Ďalej uviedol, že celé trestné konanie bolo vedené v jeho neprospech s potláčaním zásady in dubio pro reo. V priebehu konania bolo preukázané, že poznal výlučne iba obvineného G. Z. a tento vzťah nemal nič spoločné s uvedenými aktivitami a relevantne ho vysvetlil a tiež nebola preukázaná žiadna súčinnosť pri trestnej činnosti s ďalšími obvinenými. Osobitne namietol tvrdenie v dovolaní že „Š. Z. poznal ako falšovateľa z kauzy W.“ s tým, že sa prvýkrát objavuje práve v dovolaní a nebolo v konaní preukázané. Podľa obvineného sa v celom prípade nachádzajú vymyslené a prekrútené fakty, domnienky, ktoré majú nahrádzať absenciu dôkazov, čo nepriamo dokazuje, že sa na žiadnej trestnej veci nepodieľal. Poukázal tiež na údajne vyfabulované dôkazy svedka Y. J., ako aj na účasť obvineného G. Z. na polygrafickom prístroji, ktorý potvrdil tvrdenia obvineného, že sa na trestnej činnosti nemal zúčastňovať. V prípade nelogicky absentujú také mená ako L., ktorý disponoval alebo dokonca ešte disponuje s časťou predmetných pozemkov, či iné osoby uvádzané v spise, ktoré s najväčšou pravdepodobnosťou spolupracovali s Y. J., tiež poukazoval na vyjadrenia a pôsobenie svedka Y. J., z ktorých má vyplývať, že jeho svedecká výpoveď je nedôveryhodná a nezakladá sa na objektívnej pravde. Poukázal tiež na neprimeranú dĺžku konania v trvaní viac ako 10 rokov. Obvinený navrhol, aby

dovolací súd podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie zamietol ako nedôvodné.

Spisový materiál bol predložený Najvyššiemu súdu SR (ďalej aj „dovolací súd“) na rozhodnutie o podanom dovolaní 30. septembra 2021 a vec napadla na rozhodnutie do senátu 2 TdoV, ktorý podľa Rozvrhu práce Najvyššieho súdu SR na rok 2021 účinnom v čase predloženia veci rozhoduje v zložení JUDr. Peter Hatala, JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Jana Kostolanská (v tom čase Serbová), JUDr. Pavol Farkaš a JUDr. Martin Piovartsy. Pritom JUDr. Pavol Farkaš a JUDr. Martin Piovartsy boli z rozhodovania o dovolaní vylúčení zo zákona, keďže sa zúčastnili na rozhodovaní ako sudcovia na súde nižšieho stupňa (rozhodovanie v odvolacom konaní - uznesenie Najvyššieho súdu SR z 26. októbra 2016, sp. zn. 4 To 8/2014) a nahradili ich náhradní členovia senátu JUDr. Peter Štíft a JUDr. Petr Kaňa. JUDr. Petra Hatalu, ktorému k 30. novembra 2023 zanikla funkcia sudcu z dôvodu dosiahnutia veku 67 rokov, nahradil v súlade s čl. XVI ods. 5 až 4 a osobitnej časti rozvrhu práce Najvyššieho súdu účinného v čase vzniku dôvodu na uskutočnenie zastúpenia riadiaci predseda zastupujúceho senátu JUDr. František Mozner (vec s koncovým číslom 1), keďže náhradný člen senátu JUDr. Emil Klemanič bol z rozhodovania o dovolaní vylúčený zo zákona (zúčastnil na rozhodovaní ako sudca na súde nižšieho stupňa, rozsudok ŠTS zo 14. januára 2019, č. k. PK-1T/56/2011-4441).

Na verejné zasadnutie dovolacieho súdu konané 15. mája 2025 sa dostavili Mgr. Alexandra Ravingerová, zástupkyňa Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, JUDr. Aurel Pardubský, prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, obvinený U. A. a obhajcovia obvinených JUDr. Dušan Kolesár, JUDr. Karol Čopák, PhD., LL.M. (substitučné plnomocenstvo za Mgr. Rastislava Paloviča), Mgr. Branislav Šuba, Mgr. Marek Holečka a Mgr. Marián Seman. Verejné zasadnutie dovolacieho súdu bolo vykonané v neprítomnosti obvinených (okrem prítomného U. A.) a poškodených. V konečných návrhoch procesné strany uviedli:

- zástupkyňa Ministerstva spravodlivosti SR: „Minister spravodlivosti trvá na podanom návrhu, na podanom dovolaní a žiada, aby bolo rozhodnuté v zmysle predloženého návrhu.“,
- prokurátor: „Tak, ako bolo uvedené, dovolanie pani ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky bolo podané na základe podnetu generálneho prokurátora, to znamená, že sa v plnom rozsahu tohto dovolania pridriavame, odkazujeme naňho a navrhujeme, aby bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené v samotnom dovolaní, to znamená, aby v zmysle § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovená nezákonnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu. Zároveň, aby bolo podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku toto uznesenie zrušené a následne v zmysle § 388 ods. 1 Trestného poriadku bolo prikázané prvostupňovému súdu, aby vec znova v potrebnom rozsahu prerokoval.“,
- obhajca JUDr. Dušan Kolesár (za obvineného G. Z.): „V plnom rozsahu sa pridriavame vyjadrenia zo dňa 25. januára 2021, kde sú uvedené všetky dôvody, ktoré som v rámci obhajoby namietal, čo sa týka podaného dovolania. Záverom sa toho pridriavam v plnom rozsahu. Dovoľujem si navrhnúť, aby dovolanie ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky zo dňa 19. mája 2020 bolo podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku zamietnuté.“,
- obhajca JUDr. Karol Čopák, PhD., LL.M. (za obvinenú R. Y.): „Napadnuté rozhodnutie považujem za vecne právne správne. Keďže dôvody dovolania nie sú preukázané navrhujem, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie zamietol.“,
- obhajca Mgr. Branislav Šuba (za obvineného U. A.): „Ja navrhujem zamietnuť dovolanie s poukazom na dôvody, ktoré som uviedol vo svojom písomnom vyhotovení zo dňa 11. septembra 2020.“,
- obhajca Mgr. Marek Holečka (za obvineného N. Š.): „V plnom rozsahu sa pridriavam vyjadrenia zo dňa 19. júna 2020 a tie isté vyjadrenia z 24. júna 2020 a navrhujem, aby najvyšší súd takisto dovolanie ministerstva spravodlivosti zo dňa 19. mája 2020 zamietol v zmysle ustanovenia § 392 ods. 1 Trestného poriadku.“,
- obhajca Mgr. Marián Seman (za obvinenú Z. L. V.): „Podľa môjho názoru napadnuté rozhodnutie v spojení s rozhodnutím špecializovaného trestného súdu je vecne správne a je spravodlivé. Dovolanie považujem za nedôvodné a neopodstatnené. Som presvedčený, že mocensky vstúpiť do právoplatného oslobodzujúceho rozhodnutia možno len naozaj na základe výnimočných skutočností a pritom je potrebné zvažovať všetky súvislosti, v neposlednom rade či naozaj v konkrétnom prípade záujem spoločnosti na potrestaní páchatel'ov značne prevyšuje záujem na zachovaní právnej istoty. V tejto

súvislosti tak nemožno opomenúť ani časové súvislosti. Skutky, o ktoré v tomto prípade ide, mali byť spáchané pred 18 rokmi. Od podania obžaloby uplynulo 14 rokov. Preto je na zamyslenie, či je požiadavka bývalej ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky, aby sa vec vrátila pred súd prvej inštancie na mieste, a či ide o legitímnu požiadavku. Táto otázka priamo súvisí so samotným obsahom dovolania a podnetom, ktorý k nemu viedol. Javí sa, že zo strany prokuratúry, ktorej v tomto prípade asistovalo ministerstvo spravodlivosti, nejde primárne o spravodlivosť, ale o snahu sanovať svoje zásadné a rozsiahle pochybenia. Tunajší súd ako súd odvolací v tomto konaní opakovane rozhodoval a zakaždým poukázal na to, že prokuratúra neunesla dôkazné bremeno, čo sa snažila zhojiť nezákonnými dôkazmi. To potvrdil aj Špecializovaný trestný súd a následne znovu Najvyšší súd Slovenskej republiky. Nebude opakovať všetky nezákonnosti, ktoré sú nám z listín známe, len si dovoľím uviesť, že podľa môjho názoru je správne odmietnuť postup orgánov činných v trestnom konaní, ktoré nezákonne vylučujú spoluprácu s osobami na samostatné konanie a poskytujú im následne nezákonne výhody. Preto ja si dovoľujem navrhnúť, aby dovolací súd podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie zamietol.“,

- obvinený U. A.: „Pridržiavam sa toho, čo povedal pán obhajca, po tej časovej dobe čo prešlo, to bol trest celý už pre mňa, to bol celý ten cirkus, čo bolo rozdeľované, celý spis, to bolo x rozhodnutí. Takže navrhujem vážený súd v ďalekej dobe zamietnuť to dovolanie.“.

Po predložení veci Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) predbežne preskúmal podané dovolanie spolu s predloženým spisovým materiálom a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 1 Trestného poriadku, súčasťou spisu je dovolaniu obsahovo zodpovedajúci podnet prvej námestníčky Generálneho prokurátora SR z 30. apríla 2020, č. l. 4586-4696), v zákonom ustanovenej lehote (§ 370 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku) a spĺňa nevyhnutné obsahové náležitosti (§ 374 Trestného poriadku). Zároveň bolo zistené, že dovolanie je dôvodné (zistenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku).

Pokiaľ bolo jedným z obvinených namietané, že dovolanie bolo podané oneskorene, tak dovolací súd sa s ním nestotožnil, keďže podľa § 370 ods. 1 Trestného poriadku účinného v čase podania dovolania ak sa dovolanie podáva v neprospech obvineného, možno ho podať do šiestich mesiacov od doručenia rozhodnutia súdu prokurátorovi. Zo spisu vyplýva, že napadnuté uznesenie Najvyššieho súdu SR z 6. novembra 2019, sp. zn. 6 To 4/2019, bolo Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR doručené 19. novembra 2019 (doručenka na č. l. 4539 p. v.), pričom dovolanie bolo podané na Špecializovaný trestný súd 19. mája 2020 (úradná pečiatka súdu na sprievodnom liste k dovolaniu a na samotnom dovolaní, č. l. 4597, 4598), teda včas, v posledný deň lehoty na podanie dovolania (podľa § 63 ods. 4 Trestného poriadku sa lehota určená podľa mesiacov skončí uplynutím toho dňa, ktorý svojím pomenovaním alebo číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty).

Dovolací súd pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok určený na nápravu v zákone výslovne uvedených, najzávažnejších procesných a hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia na úrovni riadneho opravného prostriedku. Dovolanie preto možno podať iba proti niektorým druhom súdnych rozhodnutí vydaných v trestnom konaní (sú výslovne uvedené v § 368 ods. 2 Trestného poriadku, pričom minister spravodlivosti môže podať dovolanie aj proti rozhodnutiam uvedeným v § 371 ods. 2 Trestného poriadku), a to iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Trestného poriadku a dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 2 Trestného poriadku), pričom dovolací súd je viazaný uplatnenými vecnými dôvodmi dovolania (dovolaťom vytýkanými chybami) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, resp. z iných, dovolaťom neuvedených pochybení (§ 374 Trestného poriadku, § 385 Trestného poriadku). Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka

vymedzenia pochybení napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, a nie uvedených právnych dôvodov dovolania z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku, a teda podstatné sú vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku (R 120/2012).

Dovolateľ uplatňuje dovolací dôvod podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého minister spravodlivosti podá dovolanie aj proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúceho zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci. Musí ísť o také procesné chyby, ktoré predstavujú porušenie ustanovení, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci v oblasti zisťovania skutkového stavu veci (teda konanie v rozpore s Trestným poriadkom).

Uvedené ustanovenie zakladá dva právne dôvody oprávňujúce ministra spravodlivosti podať dovolanie. Prvým z nich je nesprávne zistenie skutkového stavu (pochybenie pri hodnotení dôkazov vo vzťahu k zisťovaniu skutkového stavu), t. j. uplatnením tohto dovolacieho dôvodu minister spravodlivosti deklaruje svoje presvedčenie o nesprávnosti hodnotenia vykonaných dôkazov v konaní, pokiaľ sa týkajú okolností podstatných pre rozhodnutie. Druhým dôvodom je zistenie závažného porušenia ustanovení, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci (pochybenia pri dôkaznom postupe, na základe ktorého bol zistený skutkový stav), t. j. uplatnením tohto dovolacieho dôvodu minister spravodlivosti namietá závažné pochybenie vo vykonávaných dôkazoch, ktoré má vplyv na zistený skutkový stav.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku umožňuje preskúmavanie skutkových zistení, ktoré môže spočívať v posudzovaní spôsobu hodnotenia dôkazov a záverov, ktoré z dokazovania súdy vyvodili a sú podkladom na zistenie skutkového stavu. V prípade, ak súd vyhodnotí niektorý vykonaný dôkaz inak než podľa predstáv niektorej zo strán, nezakladá táto samotná skutočnosť bez ďalšieho tento dovolací dôvod. Na úspešné uplatnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku zákon obligatórne požaduje splnenie materiálnej podmienky ustanovenej v § 371 ods. 5 Trestného poriadku, podľa ktorého tento dovolací dôvod nemožno použiť, ak by zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

Zásadným nosným argumentom v dovolaní je vzhľadom na nesprávnu interpretáciu chronológie úkonov a existenciu právoplatného uznesenia o vylúčení veci spoluobvineného Y. J. na samostatné konanie namietanie záveru vysloveného odvolacím súdom o tom, že trestné stíhanie pôvodne spoluobvineného Y. J. bolo prerušené v rozpore s ustanovením § 228 ods. 3 Trestného poriadku, ktoré neumožňuje prerušenie trestného stíhania voči organizátorovi, návodcovi a objednávateľovi trestného činu s poukazom, že Y. J. pripravoval a koordinoval podvodný predaj pozemkov, v dôsledku čoho je stále v tejto veci obvineným, a teda nemôže byť v procesnom postavení svedka a na jeho svedeckú výpoveď ako nezákonnú súdy pri hodnotení dôkazov neprihliadali.

Dovolací súd k tomu v zásade uvádza, že uznesenie vyšetrovateľa PZ z 21. decembra 2010 o vylúčení veci vtedy spoluobvineného Y. J. zo spoločného konania na samostatné konanie podľa § 21 ods. 1 Trestného poriadku per analogiam (č. l. 95-96) je právoplatným rozhodnutím, ktoré malo za následok, že podľa ustálenej súdnej praxe (R 45/1978, R 97/2018-I.) odvtedy mohol Y. J. vystupovať v prejednávanej veci (v ktorej bol pôvodne pred vylúčením spoluobvineným) už len v procesnom postavení svedka.

Trestný poriadok umožňuje podľa jeho ustanovenia § 21 ods. 1 vylúčiť vec zo spoločného konania na urýchlenie konania alebo z iných dôležitých dôvodov, t. j. je daná zákonodarcom pomerne široká procesná možnosť použitia tohto inštitútu. Z dotknutého uznesenia o vylúčení veci obvineného Y. J. vyplýva, že dôvodom na taký postup bola skutočnosť, že ide o sofistikovanú trestnú činnosť spáchanú organizovanou skupinou a obvinený Y. J. sa významnou mierou podieľal na jej objasnení a prokurátor udelil aj súhlas na prerušenie trestného stíhania podľa § 228 ods. 3 Trestného poriadku voči tomuto obvinenému.

Dovolací súd uvádza, že v danom prípade došlo k vylúčeniu veci jedného z obvinených, ktorý usvedčoval ostatných spoluobvinených. Proti danému uzneseniu vyšetrovateľa PZ mohli podať obvinení sťažnosť, čo aj niektorí využili a o týchto sťažnostiach bolo prokurátorom rozhodnuté tým spôsobom, že boli zamietnuté ako nedôvodné podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (č. l. 104-105), v ktorom sa prokurátor vysporiadal aj s námietkou obvinených ohľadom nemožnosti postupu podľa § 228 ods. 3 Trestného poriadku voči obvinenému Y. J. s poukazom, že tento je stíhaný ako spolupáchateľ a nevznikla prekážka tzv. vedúceho páchatela, ktorý by bol v predmetnom trestnom konaní ako organizátor, návodca alebo objednávateľ trestného činu, na ktorého objasnení sa podieľa tak, ako to definuje ustanovenie o účastníkovi na trestnom čine podľa § 21 ods. 1 Trestného zákona. V tomto ohľade dovolací súd uvádza, že prvostupňový súd v pôvodne odsudzujúcich rozsudkoch vydaných v tejto veci v skutkovej vete uvádzal, že Y. J. mal podvodný predaj pozemkov pripravovať a koordinovať, teda nie zorganizovať, keď z jeho výpovede vyplýva, že organizátorom skutku mala byť tretia osoba (T. H.), ktorá mu mala aj vyplatiť finančnú odmenu s tým, že celkovú predpokladanú odmenu malo odsúhlasiť vedenie určitej zločineckej skupiny a seba označil za sprostredkovateľa medzi objednávateľom a organizátorom a vykonávateľmi skutku.

Z uvedeného vyplýva, že po právoplatnom vylúčení veci spoluobvineného Y. J. na samostatné konanie, mohol tento vystupovať len v procesnom postavení svedka, nie však v procesnom postavení obvineného ako to vecne nesprávne v rozpore s ustálenou súdnou praxou uvádzal odvolací súd v pôvodnom konaní, keď v rozpore s obžalovacou zásadou dokonca uvádzal, že je nevyhnutné, aby prokurátor na Y. J. podal obžalobu a súd spojil obidve obžaloby na spoločné konanie.

Uznesenie o prerušení trestného stíhania obvineného je pritom následne vydávaným rozhodnutím voči obvinenému, ktoré je možno v zásade prijať až po vylúčení veci na samostatné konanie (teda vo vylúčenej veci, nie v prejednávanej veci), keďže po prerušení trestného stíhania možno vykonávať len úkony podľa štvrtej až šiestej hlavy prvej časti Trestného poriadku na účely zistenia, či nepominul dôvod prerušenia alebo zaistenia osoby obvineného (§ 229 ods. 1 Trestného poriadku).

Uznesenie o vylúčení veci je rozhodnutím procesnej povahy, ktorým sa nerieši žiadna materiálna otázka v konaní, umožňujúcim orgánom činným v trestnom konaní a súdu urýchliť konanie, resp. takto postupovať z iných dôležitých dôvodov. Po vylúčení veci na samostatné konanie môže mať pôvodne spoluobvinený v pôvodnej veci pri výsluchoch procesné postavenie jedine svedka, keďže sa už v pôvodnej veci nerozhoduje o jeho vznesenom obvinení, resp. o tom, či je alebo nie je vinným (o tom sa rozhoduje vo veci vylúčenej zo spoločného konania).

V prejednávanej veci došlo k tomu že súdy v pôvodnom konaní s poukazom na podľa nich nesprávne procesné rozhodnutie o vylúčení veci zo spoločného konania ešte v začiatku trestného stíhania, sa odmietli zaoberať výpoveďou svedka Y. J. (pôvodne spoluobvineného) s konštatovaním, že v prejednávanej veci mal vypovedať ako obvinený, nie v procesnom postavení svedka.

Ako už dovolací súd uviedol, tento argument odvolacieho súdu v pôvodnom konaní ohľadom procesného postavenia Y. J. v prejednávanej veci je vecne nesprávny. Navyše treba uviesť, že týmto nemohlo dôjsť k porušeniu práva obvinených na obhajobu či iného porušeniu práv obvinených, keďže Y. J. mal v prejednávanej veci ako svedok povinnosť vypovedať pravdu (§ 127 ods. 1, § 131 ods. 1 Trestného poriadku) pod hrozbou trestného stíhania pre trestný čin krivej výpovede a krivej prisahy, zatiaľ čo obvinenému podľa právnej úpravy stíhanie pre taký trestný čin nehrozí a môže bez hrozby sankcie uvádzať čokoľvek, aj nepravdu.

Pokiaľ teda v prejednávanej veci súdy v pôvodnom konaní nevyhodnocovali vôbec výpoveď svedka Y. J., ktorá mala pritom závažný obsahový charakter z pohľadu posudzovania, či došlo k spáchaniu žalovanej trestnej činnosti, keďže išlo o podstatný usvedčujúci dôkaz, tak došlo k porušeniu zákona v ustanoveniach uvedených vo výroku tohto rozhodnutia, keďže išlo o dôkaz získaný z dôkazného prostriedku podľa Trestného poriadku, ktorý môže prispieť na náležité objasnenie veci - porušenie

zákona v ustanoveniach § 119 ods. 2, ako aj § 285 písm. c) a § 319 Trestného poriadku v znení účinnom k 6. novembru 2019 (ustanovenia, podľa ktorých došlo k oslobodeniu obvinených spod obžaloby, resp. bolo zamietnuté odvolanie prokurátora). Zároveň je splnená aj podmienka ustanovená v § 371 ods. 5 Trestného poriadku, keďže zistené porušenie zákona zásadne ovplyvnilo postavenie obvinených, keďže došlo k vydaniu oslobodzujúceho rozsudku z dôvodu nedostatku usvedčujúcich dôkazov pri nevzatí do úvahy usvedčujúcej zásadnej svedeckej výpovedi Y. J..

Pokiaľ bolo v pôvodnom konaní poukazované, že tento svedok pri výpovedi na hlavnom pojednávaní 9. mája 2012 tzv. monológovú (spontánnu) časť výpovede vykonal prečítaním svojich písomných poznámok, tak dovolací súd uvádza, že podľa § 123 ods. 1 Trestného poriadku, ktoré sa primerane použijú aj na výpoveď svedka (§ 138 Trestného poriadku) možno obvinenému dovoliť, aby skôr, než odpovie, nazrel do svojich poznámok a táto okolnosť sa musí poznamenať v zápisnici. Z uvedeného je zrejmé, že obvinený/svedok nemôže čítať svoju vopred napísanú výpoveď, ale zákon umožňuje iba nazretie do poznámok (primerane R 40/1968 II.). Preto je aj potrebné podrobne vyhodnotiť výpoveď svedka z tohto pohľadu, v ktorej časti výpovede použil svoje poznámky tým spôsobom, že v podstate vypovedal prečítaním svojich poznámok (táto časť výpovede je nepoužiteľná a nie je možné na ňu prihliadať) a v ktorej časti výpovede už takto nepostupoval, keď zo spisu vyplýva, že v druhej časti výsluchu (po obedňajšej prestávke), kedy odpovedal na otázky procesných strán, svedok Y. J. už svoje poznámky týmto spôsobom nepoužil (použiteľná časť výpovede ako dôkaz v trestnom konaní).

Dovolací súd napokon uvádza, že výpoveď svedka Y. J. nebola osamoteným dôkazom a podporovali ju ďalšie dôkazy vykonané v prejednávanej veci, a to predovšetkým výpovede obvinených G. Z., U. A. a O. B. z prípravného konania či svedecká výpoveď T. D., znalecké posudky z pismoznalectva a listinné dôkazy, najmä falošné kúpno-predajné zmluvy a občianske preukazy či návrhy na vklad do katastra nehnuteľností.

Ohľadom ďalších skutočností namietaných v dovolaní treba v tejto súvislosti uviesť, že bol nesprávny postup, keď odvolací súd bez toho, aby vypočul obvinenú O. B., ohľadom tejto konštatoval, že neovládala slovenský jazyk a že bolo potrebné v jej prípade pribrať tlmočníka s tým, že to robilo jej výpoveď nezákonnou a nepoužiteľnou v konaní. Dovolací súd k tomu uvádza, že tento záver odvolacieho súdu je v rozpore so zákonom, keďže tlmočníka je potrebné pribrať v prípade, ak daná osoba vyhlási, že nerozumie jazyku, v ktorom, sa konanie vedie alebo ak orgán, ktorý vykonáva úkon, zistí, že jazykové schopnosti danej osoby nie sú dostatočné k riadnemu uplatneniu jej práv v jazyku, v ktorom sa vedie konanie (§ 28 ods. 1 a 2 Trestného poriadku). O. B. už vo výpovedi v prípravnom konaní ako obvinená uvádzala, že má slovenskú národnosť a vypovedala v slovenskom jazyku, kedy za prítomnosti viacerých obhajcov, odpovedala na otázky v pomerne veľkom rozsahu štyroch strán a rovnako v prípade výpovede na hlavnom pojednávaní prvostupňový súd uvádzal, že komunikovala po slovensky bez nutnosti pribratia tlmočníka s tým, že jej vyjadrovacie schopnosti boli ovplyvnené vyšším vekom v spojení s takými skutočnosťami ako je neznalosť prostredia a problematiky, ktorá sa rieši (kataster nehnuteľností, notárstvo). Odvolací súd pritom dospel k opačnému záveru ako prvostupňový súd pôvodne bez toho, aby na rozdiel od prvostupňového súdu, pri výpovedi osobne posudzoval vyjadrovacie schopnosti tejto osoby.

Vo vzťahu k dovolateľom namietanému spôsobu posudzovania výpovede obvineného G. Z., ktorý mal svoje výpovede meniť a následne tesne pred vyhlásením prvého odsudzujúceho rozsudku svoju pôvodnú výpoveď odvolať, čo podľa dovolateľa svedčí v prospech toho, že nevedel logicky vysvetliť zmenu svojej pôvodnej usvedčujúcej výpovede, dovolací súd uvádza, že obvinený G. Z. vo svojej prvej, detailnej výpovedi v procesnom postavení obvineného vykonanej kontradiktórnym spôsobom za prítomnosti viacerých obhajcov 2. septembra 2009 usvedčoval seba a ďalších spoluobvinených zo spáchania stíhanej trestnej činnosti, keď konkrétnym spôsobom opísal spôsob jej páchania, rozdelenie úloh a tiež postavenie jednotlivých obvinených. Skutočnosť, že obvinený Z. následne svoju výpoveď na hlavnom pojednávaní zmenil či odvolal s tým, že išlo o výmysel a v prípravnom konaní klamal, aby sa dostal z väzby, nemení nič na skutočnosti, že vo svojej podrobnej výpovedi v prípravnom konaní usvedčoval seba a ďalších spoluobvinených zo spáchania trestnej činnosti, keď jeho prvotná výpoveď v

procesnom postavení obvineného v prípravnom konaní je potvrdzovaná aj ďalšími dôkazmi (znaleckými posudkami z písma znalectva, svedecká výpoveď Y. J., listinné dôkazy) a práve zhodnotenie dôkazov nielen jednotlivo, ale aj v ich súhrne podľa vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu je základnou zásadou trestného konania. Prvostupňový súd sa tak bude musieť vysporiadať s existenciou zákonne vykonanej usvedčujúcej výpovede daného obvineného vo vzájomnej súvislosti s ďalšími vykonanými dôkazmi. To, či bola táto usvedčujúca výpoveď obvineného G. Z. motivovaná s ohľadom na jeho záujem na prepustení z väzby, je otázkou vyhodnotenia výpovedí daného obvineného, resp. zmeny jeho výpovede na hlavnom pojednávaní, pričom bez ďalšieho nemožno dospieť k strohému záveru ako to urobil odvolací súd v pôvodnom konaní pri nezohľadnení výpovede svedka Y. J., že ak sa súdu nepodarilo objasniť rozpory vo výpovedi obvineného, má súd uplatniť zásadu v pochybnostiach v prospech obvineného.

Pokiaľ ide o použitie záznamov z odpočúvania telekomunikačnej prevádzky z inej trestnej veci (ohľadom obvinenej R. Y.) dovolací súd poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. júna 2020, Tpj 46/2020 (S 22/2020), na zjednotenie výkladu ustanovenia § 115 ods. 7 Trestného poriadku (a tiež ustanovení § 113 ods. 9, § 114 ods. 7 a § 118 ods. 7 Trestného poriadku), upravujúceho možnosť použitia získaných informácií (ako dôkazu) aj v inej trestnej veci, podľa ktorého ustanovenie § 115 ods. 7 Trestného poriadku vyžaduje na použitie záznamu telekomunikačnej prevádzky ako dôkazu v inej veci, ako je tá, v ktorej sa odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vykonal, ako jedinú podmienku iba to, aby aj v tejto inej trestnej veci bolo vedené trestné konanie pre niektorý z trestných činov predpokladaných v § 115 ods. 1 Trestného poriadku (tzv. vecná súvislosť), t. j. pre niektorý z trestných činov (príp. viaceré), ktoré zákonodarca určil ako tie, ktoré odôvodňujú taký závažný zásah do práv dotknutých osôb, akým odpočúvanie nepochybne je (princíp proporcionality). Slovo „súčasne“ použité v ustanovení § 115 ods. 7 Trestného poriadku sa viaže výlučne k Trestným poriadkom „požadovanej“ právnej kvalifikácii a nie k okamihu získania či použitia záznamu telekomunikačnej prevádzky, čo znamená, že taká kvalifikácia konania, aká sa vyžaduje pre vydanie príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky podľa § 115 ods. 1 Trestného poriadku, sa súčasne (zároveň) požaduje aj v inej trestnej veci, v ktorej taký príkaz vydaný nebol a v ktorej odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky nebol vykonávaný, avšak v ktorej sa legálnym spôsobom, pri dodržaní zákonom stanoveného postupu, získané informácie majú použiť.

Pokiaľ odvolací súd viazal ich nepoužiteľnosť v zásade k tomu, že príkazy sudcu, na základe ktorých došlo k odpočúvaniu telekomunikačnej prevádzky, neboli potrebným spôsobom odôvodnené, tak dovolací súd uvádza, že v tomto ohľade sa rozhodovacia prax určitým spôsobom vyvíja a z hľadiska obsahu je potrebné posúdiť nielen samotný príkaz sudcu pre prípravné konanie, ale aj návrh podaný prokurátorom, keďže tieto je možné posudzovať z pohľadu daného inštitútu ako jeden celok (k tomu primerane rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 16. februára 2023 vo veci C-349/21).

Pokiaľ ide o čítanie znaleckého posudku prijatého v inej trestnej veci ako listinného dôkazu, dovolací súd uvádza, že ide o ustálenú súdnu prax dlhodobo aplikovanú v rozhodovacej činnosti súdov (k tomu primerane R 27/1977-II., R 24/1992-II.).

Na základe uvedeného teda dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 6. novembra 2019, sp. zn. 6 To 4/2019, a konaním, ktoré mu predchádzalo, z dôvodu § 371 ods. 3 Trestného poriadku bol v prospech dotknutých obvinených porušený zákon v ustanoveniach § 119 ods. 2, § 285 písm. c) a § 319 Trestného poriadku účinného k 6. novembru 2019, podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a predchádzajúci rozsudok Špecializovaného trestného súdu z 14. januára 2019, sp. zn. PK-1T/56/2011 ohľadom oslobodzujúcej časti týkajúcej sa dotknutých obvinených, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Špecializovanému trestnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Oproti petitu v dovolaní však mohol zrušiť napadnuté rozhodnutie a rozhodnutie prvostupňového súdu len ohľadom oslobodzujúcej časti meritorných rozhodnutí (nie v celom rozsahu ako navrhol dovolateľ), keďže iba táto časť bola

predmetom dovolacieho konania.

Po vrátení veci na nové prerokovanie a rozhodnutie sa bude musieť Špecializovaný trestný súd v prvom rade vysporiadať so zmenou v zložení senátu vzhľadom na preloženie predsedu senátu prvostupňového súdu na iný súd a postupovať podľa § 277a Trestného poriadku, pričom v novom konaní a rozhodovaní sú súdy v otázke zákonnosti vylúčenia veci zo spoločného konania na samostatné konanie pôvodne spoluobvineného Y. J. a procesnej použiteľnosti jeho následnej svedeckej výpovede, resp. ďalších skutočností uvádzaných v tomto rozhodnutí viazané právnym názorom vysloveným dovolacím súdom (§ 391 ods. 1 Trestného poriadku).

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 4:1.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.